COM DEIA LA PUBLICITAT... 'PARTAGÀS Y NADA MÁS'

Amb l'arribada de Colom al nou món els europeus van veure per primera vegada la **planta del tabac**, espècie que es cultivava i consumia en aquelles latitudes —fumat, aspirat, menjat o mastegat— des de feia uns quants mil·lennis. En poc temps, el seu ús arribà a estendre's arreu del planeta.

Durant bona part del segle XIX Cuba va ser un dels principals productors i exportadors de tabac. Les seves plantacions, conegudes com a **vegas**, s'estenien per bona part de l'illa. Van ser nombrosos els catalans que van dedicar-se allí a la indústria tabaquera: Josep Gener Batet, nascut a l'Arboç, creador el 1860 de la marca 'Hoyo de Monterrey' —encara avui en actiu—, o els germans begurencs Cortada Puig, fundadors del 'León de Oro', en són alguns exemples. Però qui, sens dubte, va crear un dels imperis tabaquers més universals de l'Antilla gran va ser l'arenyenc **Jaume Partagàs Rabell** (1816-1864).

Partagàs havia arribat a Cuba amb només catorze anys, amb el corresponent permís patern. Després de treballar per al comerciant lloretenc Joan Conill, un dels magatzemers de tabac en rama en l'illa —amb qui també s'havia format Gener Batet— Partagàs va començar a comprar camps de tabac. El 1845, amb només vint-i-nou anys, creava la **Fábrica de Tabacos Partagàs**, una de les factories d'elaboració de tabac més prestigioses de Cuba, heretada pels seus fills a la seva mort. Avui dia, la divisió cubana de l'empresa és propietat de l'estat cubà.

Retrat de Jaume Partagàs i Rabell entre 1855 i 1860

« Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar »

Retrat de Prudendi Rabell i Pubill (1895)

« Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar »

COM MÉS COSINS...

D'entre els indians arenyencs destaquen, a banda de Josep Xifré Casas —l'americano per excel·lència— els tabaquers Partagàs i el seu cosí, **Prudenci Rabell Pubill** (1835-1906). Format també amb Joan Conill, a l'entorn del 1870 Prudenci començà a adquirir diversos negocis tabaquers com ara el que explotava els populars cigars 'Romeo y Julieta'. La seva trajectòria fou recompensada el 1897 quan la regent Maria Cristina l'agracià amb el títol de marquès de Rabell. La vida, però, dóna moltes voltes i l'any 1906, l'indià morí a l'Havana immers en la pobresa.

La Real Fábrica de Tabacos Partagàs a l'Havana

« Arxiu Històric Fidel Fita d'Arenys de Mar »

UN TÍTOL AMB FONAMENT

Tots els **Havans** són cubans, però no tots els cigars fets en aquesta illa són Havans. Per aquest nom s'entén la Denominació d'Origen Protegida, és a dir, la qualificació per al millor cigar, treballat absolutament a mà seguint uns mètodes tradicionals, més de **500 processos** estrictament controlats des que es planta la llavor fins que cada havà és posat a la seva caixa.

Cartell publicitari dels llumins de Pere Coll

« Biblioteca Museu Víctor Balaguer »

CONTEU, TRIEU I REMENEU

Si no hagués estat pel seu caràcter inquiet, **Pere Coll i Rigau** (1853-1918), de Torroella de Montgrí, hauria fet de pagès tota la seva vida. Però amb catorze anys va decidir d'anar a Cuba. A la butxaca només hi portava un duro de plata. Va començar a treballar de mosso de magatzem però aviat va voler anar a més. A banda d'obrir un negoci de venda de tabac, va començar a produir llumins de qualitat que la gent podia comprar sòlts. L'èxit va ser rotund. De tornada a casa, a banda de les obres de beneficència que d'ell s'esperaven, va dedicar-se al cultiu de l'arròs.

FIRA D'INDIANS BEGUR